

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

Dominica quarta post octa. epiphanie: [] toto humane creature statu
[ser]mo. xvij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

Dñica. iiii. post octa. Epipha.

aniadheret placere iudicij primi. Hoc peccatum vincit p dilectione et charitate proximi orando p illo cui inuides yr deus pseruet tibi illa bona: de quibz tibi inuides: talis habebit pmiu. De q Apo. ij. Qui habet aures audiat qd spiritus dicat. Qui viderit et custodierit vsqz in fine opa mea dabo illi pntem sup gentes: et reger eos in virga ferrea et tanqz vas figuli pfringent. Et dabo illi stellam matutinam. Nota opera mea. Opa chri sunt incarnatio etc. Et qd quid fecit amore hominum voluit esse humilis: yr nos exaltaret. Deus q in filij tui humilitate iacentem mundum creasti. Jte voluit esse paup: yr nos diceret ppter ea dr. Qui viderit. s. pmiu inuidie et custo. opera mea supple dilectionis: et stella matutina est angelus q portabit aniam ei ad paradysum. Angelus dicit stella: q stelle celi empyrei dicunt angeli Baruch. ij. Stelle dederunt lumē in custodijs suis: et dicit matutina: q angelus iste daf in morte q est finis notis huius miserie et principij diei alterius vite. Quintu pmiu est ptra pmiu gule h vinct p ceperantia et paritate. Pulchra animal est tam magnu sicut ho cura paruo ore. et hoc facit de: yr homo sit partioz alijs animalibz in cibo et potu et tñ est totu oppositu: q postq Alinus bibit: nō bibit p rege etc. Sed hō ptra. Jō dicit Qui viderit sic vestiet vestimentis albis: et nō delebo nomē ei de libro vite etc. vsqz angelus Apo. ij. Nota vestimentis albis pmiu hoc puocat ad luxuria: q ille pres sit vici ne: sed abstines est oñs sui corporis: q dat si bi qñ natura indiget: et nil dat illis paritibz. Ideo dicit q induet vestimentis albis scz castitatis et bone fame. Sequit. Et nō delebo nomē ei de libro vite. Et textu B blic habem q psona q sunt in gra dei fm psonē iustitiā correspōdet cathedra in celo vbi scriptu est nomē: sed qñ peccat statim radit nomē. Auctoritas. Qui peccauerit mihi delebo eū de libro meo. Eccl. xxxij. Quia g gulosus et luxuriosus: ideo suū nomē radit: sed abstines viuē gratia dei: ideo dicit nō delebo nomē eius. Sequit et pfitetor nomē ei corā patre meo et corā angelis dei. pfitetor. s. confessione laudis qualis gloria erit laudari ab ore chisti. Sextu pmiu est ptra pmiu tre et istud

vincit p patientiā pmiu tre multu regnat in mudo: q nescimus nos supportare in iuria: animalia viuūt in pace: lupi vrsi leones. Sed hoies ptra. Ideo peiores sunt bestijs. Illi g qui vicerit iram pmitit regnū dei. Qui vicerit faciā illum columnā in tēplo dei mei Apo. ij. Nota columnā. Columna est res firma sustinēs edificij: et significat firmitatē glie et q patiens fuit firmus in bono amore: ideo tibi iñdet firmitas glie: q dicit colūna: q est firma et eterna. Septimū pmiu est ptra pmiu acide et istud vincit p diligentiam. Nota q in factis pialibz qlibet est valde diligēs sed in spūalibz hoies sunt negligentissimī nesciūt orare nisi qñ induit se nec pfiteri nec tesunare etc. Nota diligentia quā debet habere. Lozare etc. Quolibz hebdomada audire missam: sermonē etc. Quolibz mense pfiteri: quolibet anno cōfite. Tales g habebūt salariū pmissum. Qui viderit dabo illi sedere meū in throno meo sic et ego vici et sedeo cū patre meo in throno eius. Apo. ij. Nota in throno meo cū tñ nullus sedeat cū papa in eadē cathedra: nec cū rege. Et chris dicit dabo illi sedere meū in throno meo. Iste thronus siue cathedra est eternitas siue vita eterna: quia sicut nō est nisi vna eternitas. s. patris et filij et spūs sancti. sic nō est nisi vna essentia dei et vna vita eterna et ibi recipit piona viliū gens et spūalis eternā tranquillitatē i do eternalis heratā. Ideo de oibz pdictis de thema. Nolī vinci a malo. s. peccō sed vince in bono maium etc.

Dñica. iij. post octa. epipha.
de euangelio. Sermo. xviij.

Criticum congregate in horreū meū Matth. xij. In hoc euangelio. Notat totus hūane creature decursus: et q creator ipse p suā oipotentia creauit quicqz eam p suā iustitiā premiat: et sic a die creatōis vsqz ad diem iudicij: et sunt quatuor status. Primus status legis natus ab Adam vsqz ad Moysem qui fuit legislator. Secundus status legis scripte a Moyse vsqz ad Christum: qui fuit lator legis grē: q lex p Moyse

sen data est: gra z veritas p̄ Iesum ch̄istū
facta est. Joā. i. Tertius stat⁹ legis gr̄e a
ebio vsq; ad finē m̄di. Quart⁹ stat⁹ gr̄e
q̄ succedet gr̄e. Sicut gratia successit legi
scrip̄e: qz sic dicit Dionysius in. iij. ca. Eccl̄
lesi. hierarchie. Sic se habet hierarchia
legis ad nostrā hierarchiā. Ita se h̄z nostra
ad celestē. Vide Tho. in. iij. sen. vii. s. q. j.
ar. iij. in. iij. rōne. Et q̄ euāgelio habem⁹
eām amandī: vigilādi: sperandī: z timēdi.
Amādi qdē deū p̄pter infinitā bonitatē.
Vigilādi sup nobis: p̄pter hostis pessimā
iniquitatē. Sperandī p̄pter diuinā logā
nimitatē. Tē timēdi p̄pter ipsius iustitiā
seueritatē. Dicit ḡ simile factū est reg
num celoz zc. Hic historia euāgelicā.
Que recitata. Hora q̄tuor: principalit in
hoc euāgelio notanda.

Pr̄io notat diuina bonitas in creando.
Sec̄do notat diabolica nequitia: in de
precaudo.

Tertio notat diuina patientia in expe
ctando.

Quarto diuina iustitia in remunerādo.

Pr̄mo ḡ notat diuina bonitas zc. Et
hoc est qd dicit in euāgelio. Simile factū
est regnū celoz hominī q̄ seminauit bonū
semen in agro suo hō iste est deus: qd dicit
homo vel ab hūanitate. i. benignitate vel
q̄ humanat⁹ est in ytero p̄ginali: q̄ semi
nauit bonū semen in agro suo. Tbi nota
q̄ q̄druplex est ager dei: in quoz q̄libz di
uina bonitas seminauit p̄ creationē bonū
semē. Primus ager est sup̄rem⁹. i. natura
angelica Gen. i. In principio crea. de⁹ ce.
z terrā. Glo. Augu. i. Naturā angelicā q̄
est bonū semē tuū rōne creationis: qz de⁹
bon⁹ nil facere pōt nisi bonū: qz a bono bo
na zc. Bar. vii. Tuz etiā rōne rei create:
qz angelica natura nō solū est bona boni
tate naturali: sed etiā sup̄ naturali: qz an
geli fuerūt creati in gr̄a gratū faciente: vt
ponit Tho. pre. j. q. lxx. ar. iij. Tū etiā rō
ne finis ad quē creati sunt. i. ad gl̄iaz vite
et̄ne: ad quā gr̄am ordinant: sicut ad finē
Sec̄do ager est in d̄s: sic p̄dissus terrestris:
z in h̄ agro seminauit bonū semē: qz polu
it ibi Adā z ibi est p̄ducta natura hūana
q̄ est bonū semē: qz est facta ad imaginē
dei Gen. i. Faciam⁹ hominem zc. Imago dī
p̄stet in ania q̄tuz ad p̄p̄terates natura

les: sc̄z q̄tuz ad memoriā intelligentiam
z voluntatē. Similitudo aut in gratiis: et
iō similitudo est quedā p̄fectio imaginis: qz
gr̄a p̄ficat naturā fm̄ Nicolai de lyra vbi
sup̄. Fuit est prim⁹ hō creat⁹ in gr̄a sicut
z angelus: vt ponit Tho. pre. j. q. lxx. ar.
j. Et hoc fuit bonū semen: qz omis creatu
ra dei bona est: z qz ad imaginē z similitudi
nē dei factus est hō zc. Tertio ager est in
finis. i. mund⁹ iste. i. eccl̄ia militans. in q̄
agro seminauit deus bonū semē: z ist d̄ se
men est doctrina euāgelica: q̄ p̄stet in q̄
tuor. Primo in credendis. Sec̄do in agent
dis. Tertio in vitadis. Quarto in speran
dis. Vel dic in q̄ agro de⁹ seminauit bo
nū semē. i. pacē z fraternā charitatē Joā.
xiiij. Pacē relinq; vobis pa. me. do vobis
zc. Jre Bar. xxiij. Diliges primū tuū sē
cut te ip̄m: z hoc est bonū semē: qz facit ho
mines bonos. Quartus ager est in timis
sue interior. i. ania hois: in q̄ de⁹ semina
uit fr̄utes z dona in baptismo: z bona p̄
posita: que sunt bonū semē. Omnia ḡ p̄dū
era semina sunt bona seminata a deo in a
gris suis. Unde Gen. i. De vna quaz re
creata dicit. Vidit deus q̄ esset bonum z
posita de omibz similit dicit. Vidit deus
cuncta q̄ fecerat z erant valde bona. et sic
patz primū. Sec̄do notat diabolica ne
q̄tia zc. Tbi. Luz aut dormitēt hoies vq;
nit inimic⁹ eius z sup̄seminauit zizaniā.
In q̄libet cū p̄dictoz q̄tuor agroꝝ oia
bolus sup̄seminauit zizania. i. malū semē.
Nā in agro sup̄remo. i. in celo diabol⁹ sup̄
seminauit sup̄biaz: p̄ quā corrupte sc̄ipm:
dicēs illd̄ Esa. xliij. In celū cōcendā: sup̄
astra celi exaltabo solū meū: in mōre dei
in latere aq̄. astē. in al. nu. silis ero altissim⁹
mo. Corrupte etiā mltos alios angelos a
postatas q̄ dicunt dormire: qz nō fuerunt
vigilantes ad cognoscendā z respundā su
perbiā luciferi. Apo. xij. Lauda draconis
trahēbat tertiā partem stellaz celi. Nota
stellaz: id est angeloz. Hora tertiā partē.
vna pars fuit illoꝝ angeloz qui deo assū
sunt: alia illorum qui deo ministrant.
Tertia illoꝝ qui deo noluerunt assūtere
nec ministrare. hi sunt demones. In secūdo
agro. i. in paradiso terrestris in quo fuerat
bonū semē seminatū a deo. diabo l⁹ etiam
sup̄seminauit zizania. i. inobedientiam et

Dñica. iiii. post octa. Epipha.

h. c. cū dormirēt ipsi Adā & Eua pceptū
dñi negligendo. Propterea dicit Sap. ij.
Inuidia diaboli mors introiuit in orbem
terrarū. In tertio agro. i. in mūdo. i. in ec-
clesia militante diabolo supseminauit ziz-
ania. i. hereses scismaticas & psecutiones ma-
gnas quas ecclesia patit & multo maiores
passura est tpe Antichristi. Nihilominus
semp ecclesia remanebit nec vnq̃ deficiet:
q̃ nauicula petri fluctibz magnis quassa
ri poterit perire nō poterit pbat h. Apoc.
xij. Vbi dicit q̃ postq̃ vidit q̃ draco pie-
tus esset in terrā psecutus est mulierē. i.
ecclesiā q̃ tandē saluata est zc. Dic vt ex-
pediat. In quarto agro. i. in anima suplemi-
nauit zizania. i. carnalia desideria et alia
vitia. Unde nota q̃ diabolus adinuenit
mala semina ptra oēm virtutē. Nam cōtra
semen humilitatis supseminauit zizania su-
perbie. Contra semen misericordie supsemina-
uit zizania auaritie. Contra semen castita-
tis luxuriā. Contra semen charitatis inui-
diā. Contra semen abstinentie gulam. Co-
tra semen pacis iracundiā litēs & discor-
dias. Prouer. vj. Omni tpe iurgia semi-
nat & sic de ceteris. Seminat autē cū sug-
gerit praua desideria & imittit malas co-
gitaciones. Hoc semen p delectationē mit-
tit radices: p sensum vero incipit germi-
nare & p opationē iam fructificat fructū
culpe mortalis & pene eternalis. Sic igitur
prudēs anima vigilat ne talia semina diabo-
lus spargat in ipa: q̃ si aliquādo sparsa fu-
erūt statim extra agrū sue mentis illa pici-
at. Vñ Jac. iij. Resistite diabolo & fugi-
et a vobis. Itē Quidā de remedio amo-
ris. lib. j. Principijs obsta/sero medicina
parat. Cum mala p longas cōualuere mor-
ras. Ecce q̃ quō diabolus supseminauit zi-
zania. Propterea dicit de eo. Prouer. vj.
Nō apostata: vir inutilis gradif ore puer-
sor: erit pedes annuit oculis & in omni tpe
iurgia seminat. Nota hō diabolus dicit
hō: q̃ boiem viciat. Sicut ad aphricā deu-
cta dicit Scipio aphrican⁹ zc. Apostata: q̃
a deo apostatauit & est inutilis/imo valde
nociu⁹ & gradif ore puer sor: q̃ mendax est
& patet & sic p̃ter secundū. Tercio no-
tat diuina patientia in expectado. Vñ dicit
in euāgelio. Cū autē creuisset herba & fru-
ctū fecisset tunc apparuerūt zizania. Nota

q̃ cū semen chī. i. vici⁹ creuit & fructū fa-
cit tūc dicunt zizania apparere. Nō em ap-
paret differentia zizanie & tritici. zizania ē
herba fm Hiero. que habz q̃si similitudinē
tritici: q̃ quantū ad exteriorē apparens
tū nō est differentia int̃ semen chī & semē
diaboli: sed in fructu deprehendit diuersi-
tas: q̃ vt dicit Matt. vij. A fructibz eorū
cognoscet̃ eos. Patientia autē diuina notat
duplicit̃. Vñomō in p̃ma responsiōe pa-
trifamilias dū interrogat⁹ a seruis. Dñe
hōne bonū semē seminasti in agro tuo. vñ
h̃ habz zizania? Rndit. Inimic⁹ hō h̃ fecit
nō exaruit ad iram/nō turbat⁹ est: sed cum
patientia rñdit dicēs. Inimic⁹ hō zc. Dia-
bolus dicit hō q̃ viciat boiem: vt dicitū est
sup̃ p̃ma p̃e in fine. et dicit inimic⁹: q̃a
semp aduersat⁹ volūtatē diuine. Mat. xij.
Qui nō est meū ī me est. & q̃ nō colligit
mecū dīp̃git. Est autē notandū: q̃ iste pat-
familias. i. de⁹ pat⁹ habz duplex gen⁹ ser-
uorū. Sicut dicit Raban⁹ q̃s ad agri sui mi-
nistriū deputauit. Quosdā em h̃z seruos
quibz tpe messis. i. in die iudicij cōmitteret
officiū mercedi: & isti sūt angeli. Mat. xij.
Sic erit in p̃sumatione seculi. Erubunt an-
geli zc. Vide. j. iij. p̃e. Quosdā alios h̃z
seruos q̃b⁹ cōmisit tpe isto medio officij cu-
stodiendi: et isti sūt plati. Isti sūt serui q̃b⁹
agri custodia est cōmissa p̃cipientes zizania
cū tritico. i. hereticos cū catholicis et
malos cū bonis in agro dñi. i. in ecclesia pa-
tis crescere cū dolore & admiratione refer-
rūt dño dicētes. Dñe hōne bonū semē sed
minasti zc. Hōne boiem creasti in mūdo
bonū & purū. Et nō interrogat dubitatio
ue sed admiratiue. Vñ h̃ habz zizania: vñ
tot hereses: vñ tanta ambitio: vñ tanta
discordia: vñ de tot scismaticas & psecutiōes
contra ecclesiam: vñ tot guerre inter prin-
cipes: vñ de tot diuisiones in ciuitatibus:
vñ de tanta superbia & inuidia inter oēs:
Et sic illis. Inimicus homo supersemi-
nauit zizania: quia superbia et inuidia dia-
boli fuit & est initium omnis mali. Vñ
Joan. papa: et habetur in decretis. xvj. q.
ij. ca. Quidā. Habet enim. i. diabolus mil-
le tentandi ac nocendi modos nec igno-
ramus astutiam: eius conatur nanq̃ a p̃-
cipio ruine sue vniuersam ecclesie rescindē-
re: charitatem vulnerare: sanctorum opē

rū dulcedine inuidie felle inficere: et om-
nibus modis humanū genus euertere et
perurbare. Vult enim satis et erubescit chari-
tates quas in celo, nequit habere homines
cōstantes ex lutea materia in terra tenere.
Secūdo appet magna paciētia dei in scō-
risione. Dum em dicerent serui eius, vis
im? et colligem? ear? At nō. Ne forte colli-
gentes zizania eradicetis: cuius eis simul et
criticiz. Circa quā risione duo q̄runtur.
¶ Primo quare deus tolerat malos in
hūdo. ¶ Secūdo quare cōtra inhibiti-
ones istam faciunt principes et potesta-
tes: qui hereticos conburūt et fures/latro-
nes et homicidas decapitat vel suspēdūt.
¶ Ad primum ergo dicendū: q̄ duplici
de causa deus tolerat malos (hoc mūdo.
Prima est ppter malorum correptionem.
Secūda ppter bonorum excitacionem sū-
ue excitacionem seu pfectiōem. ¶ Prima cā
est: vt mali corrigantur. Cōtingit em ple-
rūq̄ q̄ qui sūt mali vno tempore: cōuert-
tātur ad p̄niam et efficiātur boni: et sic de
zizania efficitur triticum. Talis fuit Da-
uid: Bagdala: Paul? : Barthe? : Pe-
tr? et hmoi. Eia. xij. Propterea expectat vol-
ūtas vt misereatur vti. Item Ro. xij. Igi-
noras qm̄ benignitas dei ad penitentiā te
expectat. Hāc benignitatē nō exhibuit an-
gelis peccantibz: qz nō expectauit eos ad
p̄niam per vnu momētū t̄pis. s; hoies sic.
Et h est qd dicit euāgelio. Nō ne forte col-
ligētes zizania eradicetis simul et triticū.
Hāc q̄ hodie sūt mali cras poterūt eē boni.
Ezech. xviij. Si ipius egerit penitentiā ab
oibz p̄tis suis q̄ opatus est: vita viuet et
nō moriet. Nūq̄d volūtatē mee est mors
impj dī dñs. et nō vt quertat a vijs suis et
viuat. Secūda rō: est ad h vt p malos boni
erceant. Sic em per flagellū excurritur
palea a grano et remanet granū purū: sic p
viros malos flagellati mundant a paleis
desideriōz terrenoz et impfectionū suaz.
Vt sepe p malos exiunt boni a palea car-
nis p mortē eis illatam: vt sic mūdi cōgre-
gēt in horreo vite etne. Sic fuerūt marty-
res tpe Dioclitiani et Maximiani: et alioz
tyrannoz. Agatha a Quintiano: Lucia a pa-
scasio: Catharina a Maxentio et. Sic hero-
des si potuisset tū pdesse Innocētibz: q̄
tū intendēs obesse: p̄fuit occidēdo. Sic et

optulit chm pati et ita irrare in gl̄as suā:
sicut dicit Luc. vlti. Sic etiā hereses mltas
pmisit de? vt doctoz catholicoz acuerent
ingētia: et eoz sciētia effulgeret. vñ Aug.
in decretis. xxiij. q. ij. c. vltimo. Iō diu-
na p̄uidētia mltos diuersi erroris heretiz
eos eē permittit vt cū interrogāt nos: ea
q̄ nescim? sic discutiāmus p̄gritā et diu-
nas sc̄pturas capiam?. Propterea Ap̄ls
ait. Vt p̄bati manifesti fiant: hi em deo
p̄bati sūt q̄ bene p̄nt: docēt. Hec ille. Ad
idem Aug. xvi. de ciui. dei. c. ij. Oportet
hereses eē vt p̄bati manifesti fiant in nob.
Eia scriptū est. Filius crudel? sapiēs erit:
imprudēte aut ministro vtēre. multa q̄p-
pe ad fidē catholicā p̄tinētia dū hereticoz
callida inquierudie exagitant: vt ad ver-
sus eos defendi possūt: et cōsiderantur di-
ligentius: et intelligunt elarius: et instāti?
predicatur et ab aduersario mora questio
discēdi existit occasio et. Ite Aug. xviij. c.
v. Loquens de hereticis sic ait. Sic oppe-
feris illis catholicis mēbris chm malo suo
profunt: dū deus vñ et malis bene: et deli-
gentibz deū oia coopantur i bonū: inimici
em oēs ecclie quolibet errore tenentur: vt
malitia deprauentur. Si accipiūt potes-
tatē corporālē affligendi exercent ei? sa-
pientiā: vt etiā inimici diligant: exercent
ei? beniuolentiā: vt etiā beneficiā: sine
suadibili doctria cū eis agatur: sine ferri
bili disciplina Hec ille. Similit̄ etiā si tol-
lerentur de ecclia tentationes diabolice:
eradicaretur p̄rutes. Vnde Ap̄ls passus
ē carnis stimulū ne eradicarent eius p̄rui-
tes. ij. Cor. xij. Vñ? i infirmitate pficiat.
Vnde ps. lxvij. Increpa feras aridinis:
cōgregatio tauroz in vaccis populoz. vt
excludat eos q̄ probati sūt argento. Sed
postea qd facit de? et. Hora similitudinē
de patre familias quādo accipit p̄gaz ad
verberādū filios familias: postq̄ aut ver-
berauit projicit vīrgā illaz ad ignem et.
Sic diuina sapiētia postq̄ vīra ē malis ho-
minibz tanq̄ vīrga ad flagellandū bonos
projicit illos malos ad ignē eternū et. qz
tam expletū est officiū eoz. Ad secundam
questiōem est dicēdum q̄ principes et iudi-
ces faciētes occidi malefactores nō faciūt
cōtra inhibitiōem istam dūmodo seruent
suāda q̄rū ad modum et intentionē et ozi

Unica. iiii. post octa. Epipha.

dinem. **¶** Nota regulam generale affir-
matiua q iudices et pates possunt licite
exercere vindicta aduersus boies malos
qn imo ad hoc tenent. Non em iudex sine
causa gladii portat: sed dei minister e vin-
dex in ira: et q male agit. Ro. xij. Nec aut
regula patit sex exceptioes. Prima est qn
delinquentes no sunt nostri iuris: vt ponit
Gratia in decretis. xxiij. q. iij. His ita re-
sponder. **¶** In Aplos. j. Cor. Quid em mi-
hi attinet de his q foris sunt iudicare. De
his em dñs iudicabit. Ad idē facit qd no-
tat in. c. At si clerici de iudic. Et in. c. Si
iudex laicus de sen. excō. lib. vj. Non em
debet ponere qs falcem in messē alienā
s sepul. c. j. Nec potes q̄rere quid si iudex
sit excōicatus. Item ex hoc nota q iudex
laicus nō pōt iudicare de clerico. Vide i-
summa. Iudex. j. §. vl. Et vide. xxiij. q. v.
Principes. **¶** Secunda exceptio est qn nō est
certū de aliquo qd sit zizania: quis q̄bul-
dam signis appareat: vt dē glo. Occulto
rū em solus deus est cognitor: et vindex vt
dē rex. in. c. Erubescant. xxiij. di. 2 in. c. si
de simo. 2 in. c. sicut tuus et. c. tria nos. eo.
xi. Quādo q̄ occultū est delictū: vlt dubiū
est quis nā deliquerit: nō debz fieri eradi-
catio: ne sil cum zizania eradicet et triticū
et sic pōt intelligi inhibitiō ista de qua in
euangelio: et p̄cordant legiste dicentes: q
facile est impunitū relinqui facin? nocē-
tis: q̄ innocentē cōdemnare. ff. de penis. l.
abeuntē. Pone exemplū. Si aliq̄s fuerit
occisus in seditione ppli: delictū quidē cer-
tū est et manifestū: sed nescit p̄sona q cōmi-
sit delictū: tūc debet pōt relinqui facin?
impunitū q̄ innocentē punire. Pōt tñ p̄-
latus inq̄rere. Vide tñ ad hoc qd legist et
notat. xxiij. q. viij. ca. vlti. 2 ff. ad. l. acq̄. l.
ita vulnerat. in fi. Prop̄ h̄ rep̄bentibz
lis fuit valde Theodosi: q cū ap̄d The-
salonica seditio esset exorta: et quidā vir ex
militariū impetu fuisset ppli furentis ex-
cinctus: repentini nuncij atrocitate succē-
sus ad ludos circenses iuitari populū
fecit: et q̄ ex inprovisso circūfundi milites
atq̄ obruncari passim: put q̄q̄ occurris-
set gladio iussit: et vindictā dare nō crimi-
ni sed furori: vt dicit in historia ecclesiastica
Et habet in decretis in. c. cū apud Thesalo-
nicā. xj. q. iij. Ipse tñ Theodosi? ad pe-
nitentiā cōuersus: non erubuit penitentiā
publicā agere 2c. Nota quō nō fuit rece-
pt? in ecclesia ab Ambrosio donec publi-
cā penitentiā ageret 2c. Et ipse post mo-
dū leges sanxit: vt sententie principū sup
aiaduersione plare: in dies. xxi. ab excus-
tibz differēt quo locus misericōdie vel si res
tulisset penitentiā nō periret: vt dicit in pre-
allegato. c. Cum ap̄d thesalonica. xj. q. iij.
¶ Tertia exceptio ē quādo eradicatio ziz-
antie esset piculosa: vt qz nō posset eradi-
cari zizania sine piculo tritici. Ideo dicit.
Ne forte colligentes zizania: eradicet sil-
et triticū. Verbi grā. Si malus hō sit ira-
potens q si velis ipm punire seq̄ret opp̄o-
sitiō innocentū vel scilicet tūc dissimulari dē
punitio. **¶** In Aug. p̄ra eplam Parmeni-
ani et habet in decretis. xxiij. q. iij. Cū q̄q̄
fratru et christianoꝝ intrus in ecclesie societa-
te p̄stitutor in aliquo tali pctō fuit de-
phensus: vt anathemate dignus habeat:
fiat hoc vbi piculū scilicet nullū est. Et
infra. Quādo vero cuiusq̄ crime est mo-
tū et oibus execrabile apparer vt vel nullo
pro: vsq̄ nō tales habeat defensores
p quos possit scilicet p̄tingere. tūc nō dori-
miat seueritas disciplie. Nec ille. Ad idē
facit qd dicit idē Aug. et habet in decretis.
xxij. q. vij. c. j. et. xxiij. q. j. Quisquis. Nō
nullos inq̄t toleram? q̄s corrigere vel pu-
nire nō possum? neq̄ p̄pter paleam relin-
q̄mus aream dñi: neq̄ p̄pter pisces malos
rumpim? retia dñi: neq̄ p̄pter eos in fine
segregandos desertim? gregē dñi. Et h̄ erit
am casu pōt intelligi inhibitiō in h̄ euāge-
lio facta dum dicit. Non ne forte colligi-
zizania 2c. **¶** Quarta exceptio est qn eradi-
catio zizantie esset valde damnosa: puta
multitudo est in delicto. **¶** In dicit Aug. ad
Aureliū ep̄m: et habet in decretis. xxiij. di.
Comestrationes. Seueritas exercenda est
in pctā paucor. Et idē Aug. ad Bonifat-
ciū. et habet. j. di. Et p̄stitueret. xxiij. q. iij.
Ipsa pietas. In dñmō causis vbi p̄ q̄nes
dissentioniū scissuras nō hnt? aut illi? hō?
minis piculū: sed plurimorū strages facit:
detrahendū est aliquid seueritati: vt maio-
ribz sanādis malis charitas sincera subue-
niat. Nec ille. Ad idē facit rex. j. q. vlt. ca.
Quoties. vbi dē tect? Innocentiū. Quod
tens a pplis aut a turba peccat. qz in oēs

Propter multitudinem vindicare non potest: multum soler transire etc. Vide quod scripsi: super preceptoribus. Quinta exceptio est: quoniam eradicatio zizanie esset libidinosa: ut quoniam ex libidine vindicare: vel morte impatientie vellet tunc malos auferre: quod tunc patientia est suanda. Iacobus. v. Patientes estote fratres mei: ut quod ad aduersum dominum. Propterea legimus. Lu. ix. Quod cum transiret Iesus per quandam civitatem Samaritanorum: et non fuisset ibi receptus: nec inuenisset ibi ad inducendum. videlicet Iacobus et Iosaphat. Vnde dicamus: vnde descendat ignis de celo etc. Dic historiam. Et de magistro in historiis: quod illud quod laudat in Helia. iij. Reg. i. de duobus quinquagenariis: istis discipulis reprehendit: quod illi ex charitate: isti pro ira appetebat: et hoc etiam probat per textum Ambrosii in c. Quod Christus. xxiij. q. iij. ubi sic dicit Ambrosius. Quod Christus discipulos suos increpauit: quod ignem descendere super eos gestiebant: quod ipsi non receperant: ostendit nobis non solum in eos qui peccant vindicandum: quod non nunquam amplius potest clementia tibi ad patientiam: quod lapsus ad correctionem: supple. psal. vindicta glo. Denique samaritani citius crediderunt: quod hoc loco ignis arceat: nec discipuli peccant: quod legem sequuntur. Sciebant enim et Philippi esse reputatum ad iustitiam: quod sacrilegos interemerat: et ad preces belie ignem descendisse de celo. Hec ille. Sed intelliget hoc quod dicitur: nec discipuli peccabant respectu rei quam volebant sed bene peccabant in modo volendi: quod non amore correctionis: sed odio desiderabant vindictam. ut dicit Augustinus in li. de sermone domini in monte: et habet in decretis. xxiij. q. iij. Ea videtur. Et si sentit glo. huius. c. et Gratianus etiam in dicto. c. Quod Christus. s. potest etc. Sexta exceptio est: quoniam eradicatio zizanie esset precipitata: pura quoniam iudex ad ordinem nationem delinquentis non seruatur suavis. sine processu et ordine iudicario precipitaret sententiam. Debet ergo iudex discrete deliberare: et ordine iudicarii obseruare. citationes faciendo etc. Iohannes dominus antequam denaret sodoimitas ait. Descendat et videbo vestrum clamorem: et ope pleuerint. Gen. xxiij. Vide de hoc. q. i. Deus omnipotens. Et c. de manifesta. de coha. cleri. et muli. c. vestra. Sic faciebat. Job. vi. Eam quam nesciebam diligenter inuestigabam. Job. xxiij. Sic iudex antequam diceret monere. etc. De sen. ex. Sacro.

Septima exceptio potest addi: in casu in quo princeps potest remittere iniurias et vana illata. propter bonum commune pacis fiende. Octava quoniam consuetudo vniuersalis excusat ut in. ca. Sane. de tempo. ordi. Et notat glo. ibi. Et etiam in. c. Denique. iij. di. Et sic patet hec materia. Potest etiam intelligi in his: etio evangelij de eradicatio zizanie vniuersali et oimoda. que fienda est tunc messis. i. in fine seculi. Iohannes dicit. Sinite utrumque crescere usque ad messem etc. Quarto et vltimo notat diuina iustitia in remunerando et hoc est quod dicitur. Sinite utrumque crescere usque ad messem: et in tempore messis dicam messoribus. Colligite primum zizania etc. La. xxiij. Congregabunt congregationem vnam fascis in lacum: et claudent ibi in carcere etc. Generalis ista messis est remuneratio extremi iudicii. Messores autem erunt angeli: quibus dicit Christus. Mat. xxiij. Colligite primum zizania etc.

Deus in septuagesima. De euangelio. Sermo. xij.

De opera

Urios et redde illis mercedem suam incipiens a nouissimis usque ad primos. Matt. xx. Ista dominica dicitur in. lxx. Ratio quod antiqui patres incipiebant hodie ieiunare: et vocabant istam dominicam de septuagesima: quia prima fuit post septem peram mortis talia: in quibus oia alia peram reducunt: imminuti hoc in deuotione non incipiunt primam usque ad quadragesimam. Sic officium: et nomen huius dominice adhuc remanet. De dominica ergo ista erit sermo. Tenebo modum peruenientis: quod super me quod facit euangelij dabo vobis de tribus electis: et quod dicitur totum euangelium.

Prima diuina vocatio.

Secunda est digna retributio.

Tertia est humana correctio.

De prima de thema. Vocat. etc. Et est hoc buis ad filium. Prima ergo est diuina vocatio: quoniam deus vocat aliquem per gratiam ad vineam. i. ad bonam vitam: et ista vocatio fit diuersis modis: ut de principio euangelij: quod quidam vocat hora prime etc. Quicquid hore ponit in euangelio ad benedicendum. v. hominibus et arboribus. Prima est hora prime: et nota prima etiam rem: que dicitur pueritia usque ad. xxiij. ann.